

душие на критиката за първата Яворова книга. Реакцията на "Мисъл" е сходна: "Поезията на г-н Яворов е твърде тясно свързана с нашия всекидневен личен и обществен живот. Тя е поезия в същинския смисъл р е а л н а." (Б.А., сп."Мисъл", 1901, кн.9)

Благосклонният си отзив вече е дал и Вазов, според когото в "Арменци" "диша дълбока скръб за нещастния народ-мъченик". Доайенът хвали Яворов за "непогрешимата му амфибрахия" и отсъжда: "Бърка само многословието и повторението." (сп."Българска сбирка", г.УП, кн.5)

Кръстев и Славейков мълчат и сякаш изчакват в споделения от читатели и критика възторг да се очертае образа на Яворов като поет на социалната тъга. Едва след година се оказва, че:

"Съчувствието, с което се посрещнаха "Стихотворенията" на младия поет, беше за нас свършено понятно, макар сами ний да не го споделяхме ни в тая степен, ни в тая форма." В "Мисъл", където се появяват, тези изненадващи най-малко с неочакваността си думи, те се пресрещат с думи на Яворов - в същата кн.9 на списанието е публикувано стихотворението му "Не дирих радости в живота". Наченат е един диалог, който ще продължи през годините, и в който разменените оценки, рецензии, писма са само видимостта на сложни и превратни отношения.

Рецензията, подписана с Миролюбов, сякаш е подменила не само името на автора си - д-р Кръстев, но и образа на поета. Тук вече става дума за "доведена до свършенството на една декадентска литература форма, но и за "теснота на хоризонта". Кръстев е заявил похват на критическото си писане - да назовава отсъстващото, все още непроявеното у автора, така че да моделира в желана посока неговия образ. (сп."Мисъл", г.ХП, 1902, кн.9)

Усилията на Кръстев да създаде друга литературна идентичност на Яворов са продължени от Славейков. За целта е потребна уж същата, но друга книга. Върху лицето на вече разпознатия от критика и читатели в определен план Яворов трябва да се проявят чертите на свършено друга литературна личност. Така се появява "Стихотворения" от П.К.Яворов. С предговор от П.Славейков, издание на Олчевата книжарница, С., 1904. Това не е второ издание на "Стихотворения" (1901), а друга книга. Предговорът е станал част от заглавието, от сама-